

6 Lekcja o szkolnym budżecie partycypacyjnym

Cele lekcji:

- ✓ Przekazanie wiedzy uczniom o tym, czym jest szkolny budżet partycypacyjny.
- ✓ Przekazanie informacji o zasadach realizacji szkolnego budżetu partycypacyjnego.
- ✓ Zachęcenie młodzieży do włączenia się w proces przygotowywania projektów do szkolnego budżetu partycypacyjnego.

Uwagi:

- ! Lekcje mogą być prowadzone przez nauczycieli, wychowawców lub w formie lekcji rówieśniczych, prowadzonych np. po wstępnym instruktażu – przez członków szkolnego zespołu koordynującego.

Techniki:

- ⚙️ Miniwykład
- ⚙️ Prezentacja filmu oraz pogadanka
- ⚙️ Kreatywna praca grupowa

Czas trwania:

- 🕒 2 x 45 minut

Czas:

3 min

Opis

Przywitanie się.
Przedstawienie celów lekcji.

14 min

Opis

Porozmawiaj z uczniami o ich doświadczeniach związanych z budżetem partycypacyjnym.

Możesz zadać uczniom następujące pytania:

- Kto słyszał o budżecie obywatelskim/partycypacyjnym/szkolnym? Na czym on polega?
- Kto zna kogoś, kto składał wniosek w budżecie partycypacyjnym? Może ktoś z Was?
- Czy znacie projekty, które w Waszej miejscowości lub szkole zostały zrealizowane z budżetu partycypacyjnego?

Podsumowując, przekaz uczniom definicję szkolnego budżetu partycypacyjnego i powiedz, że właśnie rozpoczyna się on w Waszej szkole.

Uwagi szczegółowe

Jeśli prowadzisz lekcję online, możesz przeprowadzić to ćwiczenie, wykorzystując np. aplikację **PADLET** ↗, w której uczniowie mogą ikonką „łapki” zaznaczyć swoje odpowiedzi pod zapisanymi pytaniami.

Jeśli w Twojej miejscowości jest realizowany budżet obywatelski, opowiedz uczniom o projektach, które zostały zrealizowane w ramach tych środków. Niektóre samorządy mają strony internetowe budżetów obywatelskich, gdzie można znaleźć mapy oraz szczegółowe opisy takich projektów.

Zobacz np. Warszawa: <https://bo.um.warszawa.pl/taskArchive/index?regional=1> ↗

Definicja:

Szkolny budżet partycypacyjny (SBP) to proces, w którym o przeznaczeniu części szkolnego budżetu decyduje społeczność szkolna. Uczniowie, a także rodzice, nauczyciele lub inni pracownicy szkoły zgłaszają pomysły, tworzą projekty, a następnie sami wybierają te, które ich zdaniem są najbardziej atrakcyjne, np. poprzez głosowanie.

3 min

Opis

Przeprowadź wśród uczniów quiz nt. „Gdzie i kiedy powstał budżet partycypacyjny?”.

Uwagi szczegółowe

Możesz wykorzystać aplikację **MENTIMETER** ↗ do zebrania odpowiedzi uczniów.

Prawidłowa odpowiedź:

lata 90. XX wieku – Brazylia, Porto Alegre.

Więcej o historii budżetu partycypacyjnego możesz przeczytać

w: W. Kębtowski, „Budżet partycypacyjny. Krótka instrukcja obsługi”, Instytut Obywatelski 2010, https://instytutobywatelski.pl/pliki/pdf/budzet_partycypacyjny.pdf ↗

10 min

Opis

Poinformuj uczniów, że szkolne budżety partycypacyjne są realizowane w wielu krajach świata. Opowiedz o kilku wybranych procesach.

Uwagi szczegółowe

Opisy dobrych praktyk znajdziesz w postaci mapy na stronie: <https://youthpb.eu/map/> ↗. Pokaż uczniom tę stronę.

5 min

Opis

Prezentacja filmu
Zaprezentuj uczniom krótki film o zrealizowanych w 2020 roku szkolnych budżetach partycypacyjnych w ośmiu szkołach w woj. podlaskim (Polska).

Uwagi szczegółowe

Link do filmu:
<https://www.youtube.com/watch?v=vzn5AZwW-E8> ↗

10 min

Opis

Porozmawiaj z uczniami o tym, czego dowiedzieli się z filmu.

Uwagi szczegółowe

Pytania pomocnicze:

- Na czym polegają szkolne budżety partycypacyjne?
- Dlaczego warto zorganizować taki budżet w szkole?
- Z jakich etapów składa się SBP?

Wszystkie informacje na ten temat możesz znaleźć w naszym [przewodniku](#) ↗.

przerwa

5 min

Opis

Przełącz uczniom podstawowe informacje o procesie SBP w ich szkole.

Uwagi szczegółowe

Opowiedz m.in. o tym, jakie są środki do dyspozycji, jakie są zasady zgłaszania projektów, kto może je zgłaszać, jak będzie wyglądało głosowanie.

Poinformuj, gdzie jest dostępny regulamin SBP.

30 min

Opis

Zaprosz uczniów do ćwiczenia, które pozwoli im w praktyce doświadczyć, jak działa SBP.

- **Rozdaj 1–2 karteczki** każdej uczennicy / każdemu uczniowi i poproś o wypisanie na nich indywidualnych pomysłów na to, co można zrobić w szkole za określoną sumę pieniędzy przewidzianą w SBP.
- **Na tablicy narysuj szkołę** – kształt budynku. Na nią uczennice/uczniowie przyklejają pomysły, wypowiadając jednocześnie uzasadnienie, dlaczego warto zrealizować jej/ jego pomysł.
- **Następnie przeanalizujcie, czy pomysły się powtarzają**, i wybierzcie kilka, które są najchętniej zgłaszane.
- **Następnie podziel uczniów na kilkusobowe zespoły**, których zadaniem będzie przygotowanie plakatów zawierających następujące informacje:
 - Ilustracja projektu (rysunek, grafika)
 - Nazwa projektu
 - Uzasadnienie potrzeby realizacji projektu
 - Orientacyjny koszt
- **W trakcie pracy zespołów nadaj projektom numery do głosowania**. Numery i nazwy projektów umieść np. w aplikacji Mentimeter. (<https://www.mentimeter.com/> ↗)
Opcjonalnie można przygotować głosowanie z wykorzystaniem karteczek z numerami projektów.
- **Zespoły prezentują swoje prace**, a następnie w aplikacji lub bezpośrednio odbywa się głosowanie na najlepszy projekt.

3 min

Opis

Zapytaj o to, jak podoba się uczniom taki sposób podejmowania decyzji. Jakie szanse i zagrożenia widzą dla procesu SBP w swojej szkole?

7 min

Opis

Na koniec zaprezentuj harmonogram szkolnego budżetu partycypacyjnego w Waszej szkole. Podziękuj wszystkim za zaangażowanie i zaprosz do udziału w dalszych etapach szkolnego budżetu.